

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS
PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-12-30 posėdžio protokolinio sprendimo Nr. 63 2 p.¹

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija – ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės (vadovas Dainius Čergelis, tel. 8 616 98137, el. p. dainius.cergelis@am.lt) vyresnioji patarėja Algė Staniūnaitė-Tonkich (tel. 8 695 17731, el. p. alge.staniunaite-tonkich@am.lt) ir vyriausioji specialistė Lina Masliukienė (tel. 8 682 54553, el. p. lina.masliukiene@am.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 (toliau – SIPI) teisinis reguliavimas šiuo metu galiojančiuose ir siūlomose keisti straipsniuose:

3.1. SIPI 2 str. 7 d. nepakankamai tiksliai reglamentuota savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos termino apibrėžtis, kuri neatitinka SIPI 14 str. 2 d. nuostatų, t. y. savivaldybės tarybos sprendimu turi būti tvirtinama ne įmoka, o savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifas. 2021-04-12 nuotolinio pasitarimo su savivaldybėmis ir Lietuvos savivaldybių asociacija metu nurodyta, kad taikant SIPI lieka neaišku, ar įmoką reikia mokėti tik tuo atveju, kai statomam pastatui reikalinga infrastruktūros plėtra ar visais atvejais, kaip numatyta 15 str. (t. y. ir tuo atveju, kai pastatui jau yra įrengta infrastruktūra ir plėtra nereikalinga). Turėtų būti tarpusavyje aiškiau suderintos 2 str. 7 d. ir 15 str. 1 d. nuostatos ir nurodyti įmokos mokėjimo atvejai;

3.2. SIPI 4 str. 2 d. 5 p. nurodyta, kad savivaldybės taryba tvirtina savivaldybės infrastruktūros plėtros priemonių planą (toliau – priemonių planas), savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo planą ir ataskaitą. Praktikoje kyla neaiškumų dėl priemonių plano turinio;

3.3. SIPI 6 str. 3 d. savivaldybių administracijų valstybės tarnautojams, atliekantiems savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas, numatytas SIPI, keliami reikalavimai kelia problemas dėl vyriausiųjų inžinierių konkursų organizavimo. Lietuvos savivaldybių asociacija (toliau – LSA) ne kartą teikė siūlymus koreguoti vyriausiųjų inžinierių kvalifikacinius reikalavimus;

3.4. SIPI 7 str. 1 d. nurodyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtrą organizuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius pagal savivaldybės tarybos tvirtinamus savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus veiklos prioritetus, planavimo organizatoriaus metinius veiklos planus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Perteklinė nuoroda dėl savivaldybės tarybos tvirtinamų savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus veiklos prioritetų, nenurodytas priemonių planas;

3.5. SIPI 8 str. 3 d. numatyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis sudaroma, kai planuojama statyti naują ir (ar) rekonstruoti esamą pastatą, kitą inžinerinį statinį, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra, ir (ar) esamą inžinerinį statinį rekonstruoti į pastatą, kuriems naudoti reikalinga savivaldybės infrastruktūros plėtra. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis turi apimti savivaldybės infrastruktūros, reikalingos planuojamam statyti naujam ir (ar) rekonstruoti

¹ LRV 2020-12-30 posėdžio protokolinio sprendimo Nr. 63 2 p. „Pavesti Aplinkos ministerijai iki 2021 m. liepos 1 d. parengti ir pateikti Vyriausybei Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, siekiant pašalinti įgyvendinamųjų teisės aktų rengimo metu nustatytus nesuderinamumus šio įstatymo 2, 8, 14 ir kitų straipsnių nuostatose.“

esamam pastatui ir (ar) esamam inžineriniam statiniui rekonstruoti į pastatą, projektavimą, įrengimą ir (ar) statybą. Neaišku, kokiam inžineriniam statiniui turi būti sudaroma savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis;

3.6. SIPI 11 str. 3 d. nurodytas sąrašas iš kokių lėšų finansuojama neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra. Tačiau SIPI nuostatų taikymo praktikoje, kai kuriose savivaldybėse susikaupė didelės nepanaudojamos neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos sumos. SIPI nenumatytos papildomos galimybės panaudoti neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų lėšas;

3.7. SIPI 12 str. 4 d. numatyta kaip naudojama Programos lėšų dalis, kurią sudaro neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos. Nenumatytos papildomos galimybės panaudoti susikaupusias neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų lėšas;

3.8. SIPI 12 str. 6 d. ir 9 d. nenumatyta, kad priemonių planas ir Programos lėšų panaudojimo planas – savivaldybės strateginio veiklos plano priedai;

3.9. SIPI 14 str. 2 d. nurodyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dalis, skirta savivaldybės infrastruktūros projektavimui, statybai ir (ar) įrengimui finansuoti, apskaičiuojama statinio ar statinio rekonstravimo į pastatą projekte nurodytą pastato (pastatų) bendrąjį plotą (kvadratiniais metrais) ir (ar) inžineriniu statiniu, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, užstatytą plotą (kvadratiniais metrais) padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifo. Pastato rekonstravimo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dalis apskaičiuojama rekonstruojamo pastato padidėjusią bendrojo ploto dalį (kvadratiniais metrais) padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto įmokos tarifo. Tačiau, šioje dalyje nenumatytos nuostatos dėl inžinerinio statinio, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, rekonstravimo atveju savivaldybės infrastruktūros įmokos tarifo apskaičiavimo;

3.10. SIPI 14 str. 4 d. numatyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką apskaičiuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius pagal Vyriausybės nutarimu tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodiką, įvertinęs savivaldybės infrastruktūros plėtros poreikį (vartotojų skaičių ir numatomą jo pokytį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį). Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą (tarifus) tvirtina savivaldybės taryba. Teritorijose (zonose) gali būti tvirtinami skirtingi savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifai, diferencijuojant pagal pastatų ir (ar) pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį ir plėtros poreikį. Manytina, kad reikėtų išbraukti perteklinius reikalavimus įvertinti savivaldybės infrastruktūros plėtros poreikį (vartotojų skaičių ir numatomą jo pokytį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį, kuriuos iš esmės „atspindi“ tarifo diferencijavimas) ir nurodyti, kad vadovaujantis Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodikoje įtvirtintomis rekomendacijomis teritorijas (zonas) gali būti tvirtinami skirtingi savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifai;

3.11. praktikoje iškilius SIPI 15 str. 1 d. ir 2 str. 7 d. SIPI taikymo neaiškumams dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, turėtų būti tarpusavyje aiškiau suderintos nurodytų straipsnių dalys (žr. 3.1 p.);

3.12. SIPI 15 str. 2 d. pirmojo sakinio nuostata, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama, kai išduotas statybą leidžiantis dokumentas šių statinių statybai ar rekonstrukcijai yra klaidinanti, nes statybą leidžiantis dokumentas šiuo atveju turi būti išduodamas:

1) valstybei svarbaus projekto statiniui (statiniams) ar statiniui (statiniams) valstybei svarbaus projekto teritorijoje, kurios ribas nustato Vyriausybė. Šiuo atveju, savivaldybės kelia problemą, nes ypatingos valstybinės svarbos projekto teritorijoje netaikoma savivaldybės infrastruktūros įmoka. Tačiau šioje teritorijoje yra urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos, kuriuose yra jau esama arba suplanuota savivaldybės infrastruktūra reikalinga šių teritorijų naudojimui. Ši infrastruktūra statoma ir prižiūrima savivaldybės lėšomis ir neturi jokių sąsajų su ypatingos valstybinės svarbos projektu. Savivaldybių nuomone, įmokos nemokėjimas, nepriklausomai nuo statinių kategorijos ir paskirties

šioje teritorijoje yra nepagrįstas. Savivaldybės prašo nurodyti kokiems statiniams valstybei svarbaus projekto teritorijoje netaikoma savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka;

2) geležinkelio infrastruktūros objektui (objektams), geležinkelio stočių ir jų aptarnavimui skirtiems statiniams, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektui (objektams) susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijose, kai jų eksploatacijai nereikalinga savivaldybės infrastruktūra, išskyrus vietinės reikšmės kelius;

3) savivaldybės infrastruktūros ir (ar) jos aptarnavimui skirtiems statiniams.

Institucijos pateikė argumentus ir pasiūlymus papildyti šią dalį atvejais, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama;

3.13. SIPI 15 str. 3 d. nustatyta, kad nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos atleidžiami statytojai (vystytojai), kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį jų lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos ne mažesnės negu šioje sutartyje numatyta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka. Tuo atveju, kai statytojo (vystytojo) lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos mažesnės negu sutartyje numatyta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, statytojas (vystytojas) sumoka šį skirtumą, apskaičiuojamą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi. Mūsų nuomone, šiuo atveju turėtų būti nurodyta, kad infrastruktūros plėtros iniciatoriams išmokamos kompensacijos už inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą dydis lygus savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nustatytų savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidų ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos skirtumui. Taip pat turėtų būti išbraukta nuostata, kad įmoka numatyta sutartyje;

3.14. SIPI 16 str. 3 d. nuostatos „Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto² nuostatos įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.“ turėtų būti keistinos dėl Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos (toliau – TIIS) įgyvendinimo termino pratęsimo.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte tikslinant SIPI teisinio reguliavimo nuostatas, siūloma:

4.1. suderinti SIPI 2 str. 7 d. ir 14 str. 2 d. (dėl tarifo) ir 15 str. 1 d. (dėl įmokos mokėjimo) nuostatas. 2 str. 7 d. tikslinti „7. **Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka** – pagal savivaldybės tarybos sprendimu tvirtinamą tarifą apskaičiuojama vienkartinė įmoka, kurią savivaldybei moka Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, pateikę prašymą gauti statybą leidžiantį dokumentą naujam statiniui statyti ar esamam rekonstruoti teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūra, ir (ar) planuojantys toje teritorijoje statyti ar rekonstruoti statinį, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir kuriam reikalinga savivaldybės infrastruktūra, tačiau statybą leidžiančio dokumento nereikia.“;

4.2. SIPI 4 str. 2 d. 5 p. nurodyti, kad savivaldybės taryba „tvirtina savivaldybės strateginį veiklos planą, kurio prieduose išdėstomas savivaldybės infrastruktūros plėtros priemonių sąrašas, jų įgyvendinimo terminai, vykdytojai, lėšų šaltiniai, kita su savivaldybės infrastruktūros plėtra susijusi informacija (toliau – priemonių planas), taip pat pateikiamas savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo planas ateinantiems kalendoriniams metams“. Dėl praktikoje kylančių neaiškumų, atsižvelgiant į LSA pasiūlymą konkretizuojamas priemonių plano turinys;

4.3. SIPI 4 str. 2 d. 6 p. nurodyti, kad savivaldybės taryba iki einamųjų metų gruodžio 15 d. tvirtina Programos lėšų panaudojimo ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus;

4.4. išplėsti asmenų, turinčių teisę atlikti vyriausiojo inžinieriaus funkcijas, sąrašą ir SIPI 6 str. 3 d. nurodyti, kad „Savivaldybės administracijos valstybės tarnautoju, atliekančiu savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas, numatytas šiame įstatyme, turi teisę būti statybos inžinierius, kaip jis apibrėžtas Statybos įstatyme, turintis statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo

² SIPI 4 str. 1 d. 2 p. „Savivaldybės administracija:<...>

2) teikia suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdvinius duomenis TIIS ir užtikrina erdvinių duomenų tvarkymą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka.“.

kvalifikacijos atestatą arba 3 metų darbo patirtį teritorijų planavimo ar statybos valstybinės priežiūros srityse, institucijose, jei pagal užimamas pareigas buvo tiesiogiai dalyvaujama išduodant statybą leidžiančius dokumentus, surašant statybos užbaigimo aktus, tvirtinant deklaracijas apie statybos užbaigimą, rengiant normatyvinius statybos techninius ar normatyvinius statinio saugos ir paskirties dokumentus, rengiant architektus ar statybos inžinierius mokslo ir studijų institucijose ir išmanantis teisės aktus, reglamentuojančius teritorijų planavimą, statinių projektavimą, statybą, teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą.“ Šiuo pakeitimu statybos inžinieriams (sąvoka apibrėžta Statybos įstatymo 2 str. 92 d.), turintiems statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo atestatą nelieta reikalavimo turėti 3 m. darbo patirtį; atveriamas kelias vyr. inžinieriais dirbti neatestuotiems statybos inžinieriams, turintiems 3 m. darbo patirtį atitinkamose srityse;

4.5. pagal LSA pastabą patikslinti SIPI 7 str. 1 d. redakciją, išbraukiant perteklinę nuorodą dėl veiklos prioritetų patvirtinimo ir įrašant priemonių planą „Savivaldybės infrastruktūros plėtra organizuoja savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatorius pagal priemonių planą, planavimo organizatoriaus metinius veiklos planus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus.“;

4.6. patikslinti SIPI 8 str. 3 d. antrąjį sakinį, nurodant kokiam inžineriniam statiniui turi būti sudaroma savivaldybės infrastruktūros plėtos sutartis „Savivaldybės infrastruktūros plėtos sutartis turi apimti savivaldybės infrastruktūros, reikalingos planuojamam statyti naujam ir (ar) rekonstruoti esamam pastatui, inžineriniam statiniui, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra, ir (ar) esamam inžineriniam statiniui rekonstruoti į pastatą, projektavimą, įrengimą ir (ar) statybą.“;

4.7. siekiant tobulinti teisės aktų taikymo nuostatas ir atsižvelgus į susiklosčiusią situaciją savivaldybėse (kai kuriose savivaldybėse susikaupė didelės nepanaudojamos neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos sumos), SIPI 11 str. 2 d. 1 p. pakoreguoti „Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš: „Programos lėšų dalies, sudarytos iš prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokų;“ (pagal SIPI 11 str. 3 d. 1 p.). Kadangi savivaldybės infrastruktūros valdytojas ne visais atvejais bus biudžetinė įstaiga SIPI 11 str. 2 d. 2 p. pakeisti ir vietoje „kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų biudžeto lėšų“ įrašyti „kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų lėšų“;

SIPI 11 str. 3 d. 1 p. papildyti, kad neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš „Programos lėšų dalies, sudarytos iš neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokų, viršijančios lėšų poreikį kompensacijoms už savivaldybės infrastruktūros plėtos iniciatoriaus lėšomis įrengtą neprioritetinę savivaldybės infrastruktūrą mokėti;“. Kaip jau minėta, kadangi savivaldybės infrastruktūros valdytojas ne visais atvejais bus biudžetinė įstaiga, SIPI 11 str. 3 d. 3 p. pakeisti ir vietoje „kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų biudžeto lėšų“ įrašyti „kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų lėšų“;

4.8. atsižvelgus į SIPI 11 str. 3 d. (siekiant tobulinti teisės aktų taikymo nuostatas) ir į susiklosčiusią situaciją savivaldybėse, Įstatymo projekte numatyti papildomas galimybes panaudoti neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokų lėšas, SIPI 12 str. 4 d. papildyti nuostatomis dėl neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos panaudojimo „4. Programos lėšų dalis, kurią sudaro neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos, naudojamos kompensuoti už savivaldybės infrastruktūros plėtos iniciatoriaus lėšomis įrengtą neprioritetinę savivaldybės infrastruktūrą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio nuostatomis. Neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai gali būti naudojama tik šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyta Programos lėšų dalis.“

4.9. SIPI 12 str. 6 d. ir 9 d. papildyti nuostata, kad priemonių planas ir Programos lėšų panaudojimo planas – savivaldybės strateginio veiklos plano priedai;

4.10. papildyti SIPI 14 str. 2 d. nuostatas dėl inžinerinio statinio, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, rekonstravimo atvejo įmokos tarifo apskaičiavimo „2. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos dalis, skirta savivaldybės

infrastruktūros projektavimui, statybai ir (ar) įrengimui finansuoti, apskaičiuojama statinio statybos ar statinio rekonstravimo projekte nurodytą pastato (pastatų) bendrąjį plotą (kvadratiniais metrais) ir (ar) inžinerinio statiniu, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, užstatytą plotą (kvadratiniais metrais) padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifo. Pastato rekonstravimo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos dalis apskaičiuojama rekonstruojamo pastato padidėjusią bendrojo ploto dalį (kvadratiniais metrais) padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto įmokos tarifo. Inžinerinio statinio, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, rekonstravimo atveju – padidėjusią užstatyto ploto dalį (kvadratiniais metrais) padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto įmokos tarifo.“;

4.11. SIPI 14 str. 4 d. atsisakyti perteklinių reikalavimų įvertinti savivaldybės infrastruktūros plėtos poreikį (vartotojų skaičių ir numatomą jo pokytį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį) ir papildyti nuostatomis „Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoką apskaičiuoja savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatorius pagal Vyriausybės nutarimu tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos nustatymo metodiką, taikant savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifą (tarifus). Teritorijose (zonose) gali būti tvirtinami skirtingi savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifai, taikant Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos nustatymo metodikoje rekomenduojamus tarifų koeficientus diferencijuojamus pagal pastatų ir (ar) pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį ir plėtos poreikį.“;

4.12. siekiant tarpusavyje aiškiau suderinti SIPI 2 str. 7 d. ir 15 str. 1 d. nuostatas ir aiškiau nurodyti įmokos mokėjimo atvejus, SIPI 15 str. 1 d. tikslinti „Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoką teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūra, moka naujai statomo, rekonstruojamo pastato, esamą inžinerinį statinį rekonstruojančio į pastatą ir (ar) kito inžinerinio statinio, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, statytojas (vystytojas), išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytus atvejus.“;

4.13. pakeisti SIPI 15 str. 2 d. pirmojo sakinio nuostatą, kad savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka nemokama, kai statybą leidžiantis dokumentas šių statinių statybai ar rekonstrukcijai išduodamas „Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka nemokama, kai statybą leidžiantis dokumentas išduodamas šių statinių statybai ar rekonstravimui <...>“;

4.14. pagal Švenčionių rajono savivaldybės pastabą pakeisti SIPI 15 str. 2 d. 1 p., numatant, kad savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka nemokama, kai statybą leidžiantis dokumentas išduodamas šių statinių statybai ar rekonstravimui – valstybei svarbaus projekto statiniui (statiniams) ar statiniui (statiniams) valstybei svarbaus projekto teritorijoje, kurios ribas nustato Vyriausybė, skirtam valstybės svarbos projektui įgyvendinti. Šiuo atveju sprendžiama situacija, kai neaišku ar statinys reikalingas valstybei svarbiam projektui įgyvendinti. Kai sprendžiant ar konkrečiu atveju turi būti taikoma SIPI 15 str. 2 d. ir savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka nemokama, kyla abejonių ar konkretus statinys (statiniai), esantis valstybei svarbaus projekto teritorijoje, skirtas valstybei svarbiam projektui įgyvendinti, kreipiamasi į atitinkamus subjektus, kurie patvirtina ar statinys (statiniai) yra skirtas valstybei svarbiam projektui įgyvendinti. Laisvųjų ekonominių zonų teritorijų atveju – į laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovę, pramonės parko teritorijų atveju – į pramonės parko operatorių, stambaus projekto atveju – į investuotoją, su kuriuo sudaroma stambaus projekto investicijų sutartis, kitais atvejais – į subjektą, atsakingą už valstybei svarbaus projekto įgyvendinimą;

– pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos pateiktą pastabą (2021-05-06 raštu Nr. 12-01-806) papildyti SIPI 15 straipsnio 2 d. nauju 4 punktu įtraukiant į statinių, kuriems išduodamas statybą leidžiantis dokumentas, sąrašą, kai savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka nemokama statinius, skirtus krašto apsaugos sistemos institucijų funkcijoms vykdyti, statomus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose;

– pagal Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pasiūlymą papildyti SIPI 15 str. 2 d. nauju 5 p., įtraukiant į statinių sąrašą, kuriems išduodamas statybą leidžiantis dokumentas, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama užsienio valstybių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos, Europos Sąjungos institucijos, jų įsteigtas įstaigos, tarptautinės organizacijos ir jų atstovybės, kurios naudojasi privilegijomis ir imunitetais pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir kitus teisės aktus;

4.15. nurodyti, kad SIPI 15 str. 3 d. infrastruktūros plėtros iniciatoriams išmokamos kompensacijos už inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą dydis lygus savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nustatytą savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidų ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos skirtumui ir išbraukti nuostatą, kad įmoka numatyta sutartyje „Nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos atleidžiami statytojai (vystytojai), kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį jų lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos ne mažesnės negu apskaičiuota savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka. Šiuo atveju infrastruktūros plėtros iniciatoriams išmokamos kompensacijos už inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą dydis lygus savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nustatytą savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidų ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos skirtumui. Tuo atveju, kai statytojo (vystytojo) lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos mažesnės negu apskaičiuota savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, statytojas (vystytojas) sumoka šį skirtumą, apskaičiuojamą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi.“;

4.16. pratęsti SIPI 16 str. 3 d. nurodytą terminą dėl TIIS įgyvendinimo termino pratęsimo ir nurodyti, kad šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos įsigalioja 2023-01-01, t. y. savivaldybės administracija teikia suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdvinis duomenis TIIS ir užtikrina erdvinį duomenų tvarkymą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka nuo 2023 m. SIPI 6 str. 2 d. 6 p ir 4 str. 1 d. 2 p. įtvirtinta ta pati nuostata – teikti suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdvinis duomenis TIIS ir užtikrinti erdvinį duomenų tvarkymą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad pagal SIPI 16 str. 3 d. minėta tvarka dėl duomenų teikimo įsigalioja tik nuo 2022-01-01, todėl šiuo metu vėlavimo dėl įgyvendinamųjų teisės aktų parengimo nėra. Nurodytas teisinis reguliavimas tiesiogiai susijęs su Seime pakartotinai svarstomu Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 naujos redakcijos projektu (toliau – GKĮ) (įsigaliojimas numatomas 2021-06-01), kuriuo įteisinama TIIS ir nustatoma jos paskirtis, teikiamos paslaugos, erdviniai duomenys, jų teisinis statusas ir prieiga prie jų. Šiuo tikslu vykdomas projektas – Pažangių elektroninių paslaugų, susijusių su statyba ir statybos valstybine priežiūra, plėtra Nr. 02.3.1-CPVA-V-529-01-0006 (Infostatybos modernizavimo įgyvendinimo pabaiga 2021 gruodžio mėn. Vykdytojas – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos), atsižvelgiant į kurio rezultatus bus grindžiamas SIPI teisinis reguliavimas, t. y. minėta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro tvarka. Kadangi šios tvarkos parengimas tiesiogiai susijęs su GKĮ nuostatomis ir priėmimu Seime ir dėl šios tvarkos apimties bei sudėtingumo gali užtrukti, Įstatymo projekto 4 str. 1 d. 2 p. įsigaliojimas numatomas 2023-01-01.

4.17. papildyti SIPI 16 straipsnį nauja 3¹ dalimi ir nurodyti, kad „Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą įgyvendinamąjį teisės aktą.“

4.18. nustatyti, kad šis įstatymas įsigalioja 2022-01-01.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Detalesni Įstatymo projekto numatomo teigiamo reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamojo rašto 4 dalyje.

Poveikis savivaldybių infrastruktūros plėtrai

Įstatymo projekte siūlomas teisinio reguliavimo patikslinimas tiesiogiai susijęs su siekiu koreguoti esamus SIPI savivaldybių infrastruktūros teisinio reguliavimo netikslumus.

Teigiamos pasekmės – siekiama kompleksiškai planuoti savivaldybės infrastruktūros plėtrą, kuriant naują savivaldybės infrastruktūrą ir (ar) didinant (atkuriant) esamos savivaldybės infrastruktūros pajėgumus.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

Poveikis valstybės finansams

Įgyvendinant Įstatymo projektą, papildomo poveikio valstybės finansams nebus.

Poveikis viešojo valdymo sistemai

Papildomo poveikio viešojo valdymo sistemai nebus.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

Aiškus ir skaidrus Įstatymo projekte nurodytų nuostatų patikslinimas ir jose taikomas teisinis reglamentavimas mažins korupcijos galimybę.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įgyvendinant Įstatymo projektą papildomo poveikio verslo sąlygoms ir jo plėtrai nebus.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant įgyvendinti Įstatymo projektą teisės aktų ir įgyvendinamųjų teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekte nurodyta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos sąvoka ir ją įvardijantis terminas derinamas Valstybinėje lietuvių kalbos komisijoje.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos dokumentus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įgyvendinant Įstatymo projektą TIIS tvarkymui ir susijusių paslaugų teikimui papildomų lėšų nereikės.

Administracinė našta ūkio subjektams nesikeis.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projektas 2021-03-12 teiktas derinti institucijoms ir visuomenei Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje Nr. 21-21041.

Pastabas pateikė: Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Švenčionių rajono savivaldybės administracija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Finansų ministerija. Be pastabų derino: Vilniaus universitetas, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Žemės ūkio ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kultūros ministerija.

Į pastabas ir pasiūlymus iš esmės atsižvelgta. Specialiųjų tyrimų tarnybai 2021-04-08 pateikta pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimo pažyma Nr. (14-3)-D8-2385.

Įstatymo projektas pakoreguotas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021-05-12 išvadą Nr. NV-990 (toliau – Išvada). Atsižvelgiant į Išvados 7 p., Įstatymo projektas 2021-05-13 raštu Nr. (14)-D8(E)-3325 pateiktas derinti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir Finansų ministerijai (TAIS 2021-05-13 Nr. 21-24617³). Finansų ministerija Įstatymo projektą derino be pastabų. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pateikė pastabas dėl studijų srities. Darbo tvarka suderinus su Lietuvos savivaldybių asociacija, formuluotė dėl vyriausiojo inžinieriaus funkcijų pakeista iš esmės, išplėstas asmenų, turinčių teisę atlikti vyriausiojo inžinieriaus funkcijas, sąrašas. Kadangi Įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo SIPI 6 str. 3 d. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pastabose nurodyta inžinerijos mokslų kryptių grupės studijų sritis neįvardinta, pastabos neaktualios.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno Eurovoc terminus, temas bei sritis

„infrastruktūra“, „teritorijų planavimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

³<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/debca831b3f411eb9624b75b084fae15?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=661bb728-be77-4fbd-b84f-6b04d0fa742a>